

N:o 70.

Ank. till Riksd. kansli den 30 mars 1906, kl. 4 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts proposition, angående försäljning af den indragna landsgevaldigerbostället Hof n:o 6 Norregård i Kronobergs län tillhörande andel i soldattorpet till roten n:o 9 vid lifkompaniet af Kronobergs regemente m. m.

(I. A.)

I en till Riksdagen aflåten proposition (n:o 79) har Kungl. Maj:t, under åberopande af bilagt utdrag af statsrådsprotokollet öfver jordbruksärenden den 9 i denna månad, föreslagit Riksdagen medgifva,

dels att ej mindre den till förra landsgevaldigerbostället $\frac{3}{8}$ mantal Hof n:o 6 Norregård i Växjö socken och Konga härad af Kronobergs län hörande andelen i soldattorpet till roten n:o 9 vid lifkompaniet af Kronobergs regemente, än äfven den till samma hemman hörande lägenheten Ekedal, med ett å en år 1848 upprättad och den 23 maj 1850 fastställd lagaskifteskarta öfver alla ägorna till Hofs by utmärkt och å en af förste landtmätaren A. Frykberg öfver lägenheten innevarande år upprättad karta betecknad område om 93,9 ar, måtte frånskiljas hemmanet och försäljas, med tillträdesrätt räknad från den 14 mars 1906, kronans andel i soldattorpet till G. A. Magnusson mot en köpeskilling af 950 kronor och lägenheten Ekedal till slaktaren Ernst Karlsson mot en köpeskilling af 800 kronor, med rätt för Magnusson och Karlsson att betala köpeskillingarna under loppet af tio år med en tiondedel årligen och i öfrigt på de i 6:te momentet af kungl. skrifvel-

sen till domänstyrelsen angående bestämmelser att tjäna till efterrättelse i fråga om lägenheters upplåtande från kronans jordbruksdomäner den 25 september 1896 stadgade villkor samt med förre soldaten Carl Blomdahl förbehållen besittningsrätt under hans återstående lifstid till en å soldattorpets ägor befintlig lägenhet;

dels ock att de medel, som genom ifrågavarande försäljningar in-flöte, måtte, på samma sätt som köpeskillingarna för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsodling tjänlig mark.

Departementschefen har i detta ärende till ofvannämnda statsråds-protokoll anført följande:

»I underdånig skrifvelse den 3 november 1905 har domänstyrelsen anmält, att vid en å förra landsgevaldigerbostället $\frac{3}{8}$ mantal Hof n:o 6 Norregård i Växjö socken och Konga härads af Kronobergs län år 1903 hållen uppskattning för förnyad utarrendering från den 14 mars 1906 af detta hemman, som lämnade mer än 600 kronor i årligt arrende, fråga uppstått om afsöndring och försäljning af hemmanet tillhörande andel i soldattorpet till roten n:o 9 vid lifkompaniet af Kronobergs regemente, i anledning hvaraf uppskattningsmännen den 20 och den 21 augusti 1903 sammanträdte å sagda torp för verkställande af saluvärdering å kronans andel däraf. Domänstyrelsen har därvid tillika meddelat, att, sedan Kungl. Maj:ts befallningshafvande i nämnda län med skrifvelse den 15 december 1903 till domänstyrelsen öfverlämnat, bland andra handlingar, instrumentet öfver berörda arrende- och saluvärderingar, styrelsen i skrifvelse den 2 december 1904 anmodat Kungl. Maj:ts befallningshafvande, bland annat, att förständiga uppskattningsmännen att jämlikt nådiga skrifvelsen till styrelsen angående bestämmelser att tjäna till efterrättelse i fråga om lägenheters upplåtande från kronans jordbruksdomäner den 25 september 1896 taga under ompröfning, huruvida icke en eller flera af vid hemmanet befintliga lägenheter skulle kunna utan olägenhet från hemmanet afsöndras och till vederbörande innehafvare försälas och att, efter det lägenhet, som af uppskattningsmännen kunde komma att till försäljning föreslås, blifvit å en år 1848 upprättad laga skifteskarta öfver alla ägorna till Hofs by af landtmätare till sina gränser utmärkt, därå verkställa saluvärdering; samt att Kungl. Maj:ts befallningshafvande med skrifvelse den 13 oktober 1905 till domänstyrelsen öfverlämnat, förutom annat, instrument öfver af vederbörande uppskattningsmän den 9 augusti 1905 företagen ompröfning af frågan rörande afsöndring från hemmanet af därtill hörande lägenheter.

Då domänstyrelsen nu, under återopande af 7:de momentet i ofvannämnda nådiga skrifvelse den 25 september 1896, underställt detta ärende Kungl. Maj:ts pröfning, har styrelsen öfverlämnat instrumenten öfver förberörda uppskattningsförrättningar, en år 1848 upprättad och den 23 maj 1850 fastställd lagaskifteskarta öfver alla ägorna till Hofs by med tillhörande beskrifning, äfvensom öfriga till ärendet hörande handlingar.

Af handlingarna i ärendet inhämtas hufvudsakligen:

att, förutom nämnda boställe $\frac{3}{8}$ mantal Hof Norregård, hemmanen $\frac{5}{8}$ mantal Hof Börjesgård och $\frac{1}{2}$ mantal Hof Västregård äro i förberörda soldatrote indelta såsom roteringsskyldiga hvar och ett för dess mantal;

att vid det åren 1847—1849 förrättade och den 23 maj 1850 fastställda laga skiftet å alla ägorna till Hofs by i Växjö socken nämnda tre hemman gemensamt erhållit soldattorpet, hvilket å lagaskifteskartan och delningsbeskrifningen blifvit betecknad med litt. G i ett enda skifte, utgörande en areal af 20 hektar 30,7 ar;

att hemmanet $\frac{3}{8}$ mantal Hof Norregård jämlikt delningsbeskrifningen bidragit till soldattorpet med 5 hektar 5,32 ar;

att soldattorpets åbyggnader utgöras af boningshus och ladugård, hvarjämte förre soldaten Carl Blomdahl med rotehållarnes tillstånd inom soldattorpets område åt sig uppfört ett mindre boningshus och vid det samma uppodlat ett mindre jordområde, som han af rotehållarne berättigats att under sin lifstid besitta;

att enligt ett handlingarna i afskrift bifogadt köpekontrakt G. A. Magnusson till ett pris af 2,731 kronor 25 öre inköpt hemmanen Hof Börjesgård och Hof Västregård tillhörande andelar af soldattorpet, i hvilket köpekontrakt jämväl intagits förbehåll om bemålde Carl Blomdahls besittningsrätt till den af honom innehafda lägenheten;

att, efter ofvannämnda köpeskillning 2,731 kronor 25 öre beräknadt, priset på hela soldattorpet skulle utgöra 3,800 kronor och den på $\frac{3}{8}$ mantal Hof Norregård belöpande andelen däraf 950 kronor;

att uppskattningsmännen, i saknad af tillförlitliga uppgifter ej mindre om arealen af soldattorpets olika ägoslag än äfven om kronans andelar uti hvar och ett af samma ägoslag, icke kunnat verkställa saluvärdering å kronans andel i soldattorpet, men ansett förenämnda belopp, 950 kronor, fullt motsvara värdet af samma andel;

att Kungl. Maj:ts befallningshafvande låtit meddela G. A. Magnusson sådant föreläggande, som omförmäles i 6:te momentet af nådiga skrifvelsen till domänstyrelsen angående bestämmelser att tjäna till efterrättelse i fråga om lägenheters upplåtande från kronans jordbruks-

domäner den 25 september 1896, hvarefter denne inom föreskrifven tid inkommit med skriftligt förklarande, att han önskade inköpa kronans andel i soldattorpet för en köpeskillning af 950 kronor med förbehåll om rätt att inbetala köpeskillningen under loppet af tio år med en tiondedel årligen;

att Kungl. Maj:ts befallningshafvande hemställt, att kronans andel i soldattorpet måtte från hemmanet afskiljas och till Magnusson försäljas;

att uppskattningsmännen jämväl föreslagit, att två å hemmanets ägor befintliga, med vederbörande innehafvare tillhöriga åbyggnader försedda lägenheter skulle till innehafvarne försäljas, nämligen lägenheten Ekedal med ett å förenämnda lagaskifteskarta utmärkt och å en af förste landtmätaren A. Frykberg öfver lägenheten år 1905 upprättad karta med beskrifning betecknad område om 93,9 ar till slaktaren Ernst Karlsson för ett pris af 800 kronor samt lägenheten Dalen med en areal af 4 hektar 31 ar till Anders Engström för ett pris af 3,780 kronor;

att, efter erhållna förelägganden jämlikt 6:te momentet i förenämnda nådiga skrifvelse den 25 september 1896, Ernst Karlsson inom föreskrifven tid inkommit med skriftligt förklarande, att han önskade inköpa lägenheten Ekedal med förberörda område för en köpeskillning af 800 kronor att erläggas under loppet af tio år med en tiondedel årligen, hvaremot Anders Engström förklarat sig icke önska för åsatt saluvärde inköpa lägenheten Dalen;

samt att Kungl. Maj:ts befallningshafvande uttalat den meningen, att lägenheten Ekedal måtte mot åsatta saluvärdet till innehafvaren försäljas.

För egen del hemställer domänstyrelsen, att såväl kronans andel i soldattorpet som ock lägenheten Ekedal måtte från hemmanet afsondras och försäljas.»

Statsutskottet, som fått detta ärende för förberedande behandling till sig remitteradt, hemställer,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition må vinna Riksdagens bifall.

Stockholm den 30 mars 1906.

På statsutskottets vägnar:

HUGO TAMM.